

A M A G Y A R K Ö Z T Á R S A S Á G N E V É B E N !

A Szegedi Ítéltábla a Dr. Koczka Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Koczka Ákos ügyvéd) által képviselt **(felperes neve, címe)**. szám alatti lakos felperesnek - dr. Jakab Zoltán ügyvéd által képviselt **(alperes neve, címe)** szám alatti lakos alperes ellen élettársi közös vagyon megosztása iránt indított perében a Csongrád Megyei Bíróság 2010. június 1. napján kelt 1.P.22.342/2008/51. számú közbenső ítélete ellen az alperes 52. sorszám alatt benyújtott fellebbezése folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

K Ö Z B E N S Ő Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét **helybenhagyja**.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 18.000,- (tizennyolcezer) Ft másodfokú perköltséget.

Köteles továbbá az alperes megfizetni az illetékes állami adóhatóság külön felhívására a Magyar Államnak 36.000,- (harminchatezer) Ft fellebbezési eljárási illetéket.

A közbenső ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S :

A peres felek 1988-ban ismerkedtek meg, közöttük érzelmi kapcsolat alakult ki. A felperes 1990. évben történt leszerelését követően élettársi kapcsolatot létesítettek, az alperes édesanyjának akkor még bérleményét képező **(település 1. neve, ingatlan címe)** szám alatti lakásába költöztek.

A felperes 1990. októberétől 1998-ig **(személy 1. neve)** alkalmazásában dolgozott fémöntőként, majd **(személy 2. neve)-val** megalakították a **(B)**. Bt-t, amelynek kultagja az alperes volt. Az alperes a betéti társaság megalakulásáig vendéglátásban dolgozott alkalmazottként, majd a betéti társaság tevékenységében vett részt.

2002. január 10. napján megalakult az **(A.) Kft.**, amelynek fő tevékenysége az alumíniumgyártás volt, a társaság tagja és képviselője az alperes volt. A gazdasági társaság tevékenységében a felperes is részt vett, ő végezte a fémfelvásárlást, irányította az alkalmazottakat, míg az alperes az adminisztrációs feladatokat látta el. A 2003. szeptember 8. napján alakított **(U.) Kft.**-nek szintén az alperes volt a tagja, illetve képviselője. A gazdasági társaság ugyancsak fém-, érc nagykereskedelemmel foglalkozott, a társaság működtetésében a korábbiak szerinti munkamegosztással mindkét peres fél részt vett. Az élettársi kapcsolat fennállása alatt a felek megvásárolták az **(település 2. neve, ingatlan 1. hrsz.-a, ingatlan 2. hrsz.-a)** számú tanyás ingatlanokat, és ezek környékén fekvő mezőgazdasági földeket is vásároltak, amelyeknek ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett tulajdonosa az alperes. Az életközösség fennállása alatt felújításra került mind a **(település 1. neve, ingatlan címe)**. szám alatti, mind pedig az **(település 2. neve, ingatlan 1. hrsz.-a)** számú ingatlan. A felújítási munkák a felek közös irányításával, a felperesi igények figyelembevételével történtek.

A felperes 2004. évtől alkalmanként hosszabb-rövidebb ideig az **(ingatlan 1. hrsz.-a)** számú tanyás ingatlanban tartózkodott, majd 2008. március végén a felek életközössége megszakadt.

A felperes élettársi közös vagyon megosztása iránt terjesztett elő keresetet. Keresetének indokolása szerint 1990. februárjától 2008. májusáig élettársi kapcsolatban élt az alperessel, amelynek során a keresetlevélben feltüntetett vagyontárgyakat szereztek, hozzájárulásuk mértékét 50 - 50 % arányban kérte megállapítani.

Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Védekezése szerint a felperes és közte 1990-től 2003-ig terjedő időszakban érzelmi kapcsolat állt fenn, jogi értelemben vett élettársi kapcsolatban azonban nem éltek, miután gazdasági együttműködés közöttük nem alakult ki. Vítatta a keresetet az egyes tételesen megjelölt vagyontárgyak vonatkozásában is, állítása szerint azok az ő különvagyonát, illetve az édesanyja tulajdonát képezik.

Az elsőfokú bíróság közbenső ítéletével megállapította, hogy a felperes és az alperes 1990. év és 2008. március 30-e közötti időszakban élettársi kapcsolatban éltek, szerzésben való közreműködésük arányát 50 - 50 %-ban határozta meg. Jogi okfejtése szerint a perben meghallgatott tanúk vallomása alátámasztja, hogy a felek 1990. óta az alperes édesanyjánál laktak, közösen gazdálkodtak, közösen vásároltak különböző vagyontárgyakat. Az érzelmi kapcsolaton túl megvalósultak az élettársi kapcsolat további elemei is: tartósan közös háztartásban éltek, a külvilág számára élettársi minőségben való összetartozásuk nyilvánult meg, gazdasági együttműködés nem csupán a mindennapi életvitel körében valósult meg, hanem közös gazdasági

tevékenységet folytattak, közösen utaztak, vásároltak ingatlanokat, illetve azokat felújították. Ez utóbbi kapcsán utalt arra, önmagában az a tény, hogy az élettársi kapcsolat fennállása alatt szerzett ingatlanok ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett tulajdonosa az alperes - ahogyan a társaságok tagja és képviselője is -, ennek nem mond ellent, életszerű magyarázatul szolgál erre a felperes ellen folyamatban volt büntetőeljárás ténye. Ugyancsak a perben meghallgatott tanúk vallomására hivatkozással állapította meg, hogy az életközösség megszakadása 2008. március végére tehető. Az a körülmény, hogy a felperes 2003. decemberét követően hosszabb-rövidebb ideig az **(település 2. neve)-i** tanyán tartózkodott, ezt nem zárja ki, csupán a felek érzelmi eltávolodására utal, az élettársi életközösség megszakadásának megállapítását azonban valamennyi, az egyébként az élettársi kapcsolat fennállását igazoló feltétel végleges megszűnése teszi lehetővé. Ebben döntő jelentősége van annak, hogy a külvilág számára is kifejezésre juttatják a felek azon szándékukat, hogy elkülönült önálló életvitelt alakítottak ki. A szerzésben való közreműködés arányának vizsgálatakor jelentőséget tulajdonított annak, hogy az életközösség kezdetén mindkét fél munkaviszonyban állt, jövedelemmel rendelkezett, ezt követően pedig vállalkozási tevékenységüket közösen folytatták, valamennyi gazdasági társaság tevékenységében mindkét fél részt vett, ahogyan a közösen vásárolt ingatlanok felújításában is. Erre tekintettel hozzájárulásukat azonos mértékűnek ítélte.

A közbenső ítélet ellen az alperes élt fellebbezéssel, amelyben elsődlegesen annak megváltoztatásával a kereset teljes elutasítását, másodlagosan annak részbeni megváltoztatását kérte akként, hogy a bíróság az életközösség fennállásának időtartamát 1990. és 2003. közötti időtartamban állapítsa meg, a szerzésben való közreműködés mértékét pedig - magára nézve kedvezőbben - 80 - 20 %-ban kérte meghatározni. Elsődlegesen azt sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság ítéletében nem adta indokát annak, hogy az ítéleti tényállás megállapításának alapjául az ellentétes tartalmú tanúvallomások közül melyiket fogadta el és milyen okból, továbbá miért hagyta figyelmen kívül az ezt cáfoló tanúk vallomását. Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság nem értékelte, miszerint az élettársi jogviszony fennállását igazolni kívánó tanúk mindegyike olyan viszonyban áll a felperessel, amely elfogulatlanságukat megkérdőjelezi. Így **(személy 3. neve)** és **(személy 4. neve)** hosszú évek óta jó viszonyban vannak a felperessel, együtt horgásznak, **(személy 4. neve)** üzleti kapcsolatban is állt a felperessel. **(személy 2. neve)** a felperes üzlettársa, elkötelezettsége tehát nyilvánvaló, míg **(személy 5. neve)** a sógora, aki bizonyos tényekről csak a felperes elmondásából szerezhette tudomást, **(személy 6. neve)** és **(személy 7. neve)** vallomása szintén a rokoni kapcsolatra figyelemmel nem értékelhető

elfogulatlanként, **(személy 8. neve)** és **(személy 9. neve)** a felpereshez fűződő baráti kapcsolatra tekintettel nem nyilatkozhattak elfogulatlanul. Kiemelte, hogy **(személy 8. neve)** tanú az általa elvégzett felújítási munkák részleteire nem emlékezett, csupán azt állította határozottan, hogy a vállalkozói díjat a felperes fizette ki részére. Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta az érdektelen **(személy 10. neve)**, az **(település 1. neve, ingatlan címe)** utcai ingatlan házmesterének vallomását, aki nem erősítette meg, hogy a felperes életvitelszerűen e lakásban lakott. Hangsúlyozta, az **(település 1. neve, ingatlan címe)** utcai ingatlan soha nem volt a felperes bejelentett lakcíme, amely a felperes által állított időtartamú ott lakás esetén életszerűtlen. Sérelmezte, az elsőfokú bíróság aggálytalanul fogadta el a büntetőeljárás tényét, mint olyan okot, amely magyarázza, hogy az együttélés alatt miért nem került a felperes nevére vagyontárgy. Hangsúlyozta, a viszonyuk első 10-12 évében egyáltalán nem kellett a felperesnek tartania büntetőeljárástól, mégsem került vagyontárgy a tulajdonába. Annak nem volt akadálya, ha valós a felperes állítása, hogy a vagyonekobjásról tartott, hogy ez esetben valamely családtagja nevére szerezzen tulajdont. Lényegesnek tartotta kiemelni, hogy a felperes a büntetőeljárás tényéről a meghallgatott tanúkat tájékoztatta, holott az életszerűség azt kívánta volna, hogy azt titokban tartsa. Véleménye szerint a felperes aktuális érdekeinek megfelelően teszi meg nyilatkozatait, hiszen a büntetőeljárás során vagyontalanannak mondta magát, tartva a vagyonekobjástól, míg a polgári perben több millió forint értékű követelést támaszt. Vitatta ugyan, hogy közös gazdasági tevékenységet folytattak a felperessel, a bíróság ettől eltérő álláspontja esetére azonban a javára kedvezőbb 80 - 20 % szerzési arányt kért meghatározni. Ennek indokául arra hivatkozott, hogy a felperes időszakonként vett csak részt a munkavégzésben, a társaságok működésébe vagyont nem fektetett, valamennyi eszközt és árubeszerzést ő (az alperes) finanszírozta, a személygépjárműveket, ingatlanokat ő vásárolta, és az ezek után fizetendő közterheket ő maga viselte.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult.

A fellebbezés **nem alapos.**

Az alperes fellebbezésében elsődlegesen azt kifogásolta, hogy az elsőfokú ítélet nem tartalmazza a bizonyítékok részletes indokolását, amely hivatkozás - tartalmilag - a Pp. 221. § (1) bekezdésében írt indokolási kötelezettség megsértését jelenti.

A Pp. 221. § (1) bekezdése szerint az ítélet indokolásában elő kell adni a bíróság által megállapított tényállást az arra vonatkozó bizonyítékok megjelölésével, továbbá meg kell említeni azokat a körülményeket, amelyeket a bíróság a bizonyítékok mérlegelésénél irányadónak vett, továbbá utalni kell azokra az okokra, amelyek miatt a bíróság valamely tényt nem talált bizonyítottnak, vagy ami miatt a felajánlott

bizonyítást mellőzte. Helytálló az a felperesi érvelés, hogy az elsőfokú bíróság ítéletében részletesen nem értékelte a meghallgatott tanúk vallomását, számot adva arról, hogy melyek azok, amelyek bizonyítékkul szolgáltak a tényállás megállapításához. Tekintve azonban, hogy az érdemi döntéshez szükséges adatok rendelkezésre állnak, nem volt akadálya az ítélet érdemi felülbírálatának (Legfelsőbb Bíróság PK.206. számú állásfoglalás b) pont).

Mindezek után a fellebbezés érdemét vizsgálva az ítéletábrának abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a peres felek élettársaknak minősültek-e, amennyiben igen, mely időtartamban, továbbá meg kellett állapítani a szerzésben való közreműködésük arányát.

Az elsőfokú bíróság valamennyi kérdés tekintetében összességében a Pp. 206. § (1) bekezdése alapján helyesen mérlegelte a bizonyítékokat, ezért érdemi döntése helytálló.

Helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a peres felek a Ptk. 685/A. §-a szerint minősülő élettársi kapcsolatban éltek. E jogszabályi rendelkezés perrel érintett időszakban hatályos rendelkezése szerint élettárs a két házasságkötés nélkül közös háztartásban, érzelmi és gazdasági közösségben együtt élő személy. Az élettársi kapcsolat megállapíthatóságának feltételeit azonos tartalommal határozta meg a Ptk. 578/G. § (1) bekezdésének 1996. VI. hó 19-e előtt hatályos szövege is. Mindezek alapján az élettárs fogalma magában foglalja azt, hogy a felek éljenek együtt, rendelkezzenek közös háztartással, közöttük érzelmi és gazdasági közösség álljon fenn, harmadik személyekkel szemben összetartozásukat minden vonatkozásban vállalják (BH. 1994/252.). Az érzelmi közösség és a közös háztartás tényét - bár időbeli eltéréssel - az alperes maga is elismerte. Egyetért az ítéletábrla az elsőfokú ítélet azon álláspontjával is, miszerint az élettársi kapcsolat megállapításának további elengedhetetlen feltétele a gazdasági közösség - a mindennapi életvitel során és a jelentősebb vagyoni tevékenységekben egyaránt megnyilvánuló együttműködés - szintén fennállt a felek között. A közös gazdasági tevékenység folytatása megvalósult a **(B.)** Bt. keretében, amelynek a felek mindketten tagjai voltak. Az ezt követően létrejött gazdasági társaságoknak **(A.)** Kft., **(U.)** Kft.) nem vitásan az alperes volt a cégnyilvántartásba bejegyzett tagja és ügyvezetője, formálisan a felperes szerepet nem vállalt ugyan, azonban a perben meghallgatott **(személy 11. neve), (személy 4. neve), (személy 2. neve), (személy 12. neve), (személy 9. neve), (személy 13. neve)** tanúk egybehangzó vallomása kétségtelenül igazolta, hogy az említett gazdasági társaságok tevékenységében a felperes aktívan közreműködött, ő végezte a szakmai irányítást, folytatta az üzleti tárgyalásokat, adott esetben végezte a fizikai munkát, míg az alperes többnyire az adminisztratív

feladatokat látta el. Az említett tanúk érdektelennek tekintendők, a felpereshez fűződő - egyesek esetében - esetlegesen baráti - viszonyukból önmagában elfogultságukra nem lehet következtetést levonni. Másrészt mindegyikük közvetlen ismerettel rendelkezik az elmondottakról, hiszen vagy beszállítója, alkalmazottja volt az érintett gazdasági társaságnak, vagy vállalkozóként végzett munkát a társaság megrendelésére. Mindezek mellett perdöntő jelentősége van az alperes testvére, **(személy 3. neve)** és sógornője, **(személy 14. neve)** tanúvallomásának, akik az említett tanúkkal egyező tartalmú nyilatkozatot tettek, megerősítve a felperes előadását. Tekintve, hogy ezzel egybehangzó a felperes sógorának, **(személy 5. neve)**nak, sógornőjének, **(személy 6. neve)**nak, a testvérének, **(személy 7. neve)**nek a vallomása, pusztán a felpereshez fűződő rokoni kapcsolat miatt az ő vallomásuk sem mellőzhetők (BDT. 2007/1527.). Mindezen bizonyítékok cáfolatára nem alkalmas **(személy 15. neve)** vallomása, aki saját előadása szerint is csak közvetett ismeretekkel rendelkezik a gazdasági társaságok működéséről, **(személy 16. neve)** tanúnak pedig nincs közelebbi ismerete a felek életviteléről. Az alperes testvére, **(személy 17. neve)** vallomása az alperes előadását látszik igazolni, azonban önmagában nem alkalmas annak bizonyítására a már hivatkozott érdektelen tanúk vallomásával szemben. Mindemellett tény az, hogy a felperes rendelkezett azokkal a szakmai tapasztalatokkal és ismeretekkel, amelyek szükségesek voltak a Kft-k által végzett tevékenység folytatásához. Bizonyos mértékű felperesi közreműködést az A.. Kft. tekintetében maga az alperes is elismert, de arra nem tett nyilatkozatot, ki végezte a tényleges szakmai irányítást, ha nem a felperes.

A gazdasági közösség fennálltát alátámasztó közös gazdasági tevékenységként értékelendő az **(település 1. neve, ingatlan címe)** utcai lakásingatlan felújítása is, amelynek során az alperes által sem vitatottan a felperes igényeire is figyelemmel voltak. Ezt igazolja a villanszerelést végző **(személy 4. neve)** vallomása, aki úgy nyilatkozott, hogy a munkákat a felperes irányította, **(személy 8. neve)** festő elmondása szerint pedig a felek közösen határozták meg az elvégzendő feladatokat. A felújítási munkákban való együttműködést támasztja alá mindemellett a felperes rokonának, **(személy 5. neve)**nak a vallomása is.

A gazdasági együttműködés megvalósult a mezőgazdasági földterületek és a tanyásingatlanok megvásárlásában, illetve felújításában is. **(személy 18. neve)** tanú igazolta, hogy az érintett földterület megvásárlásáról a felperessel tárgyalt, tudomással bírt arról, hogy közösen vásárolják a felek az ingatlant, és csupán a felperes ellen indult büntetőeljárásra tekintettel került a szerződésben az alperes vevőként feltüntetésre. A tanúval a felek mint élettársak tárgyaltak. **(személy 8. neve)** vallomásában igazolta, hogy a felperes megbízásából végezte az alperes tulajdonaként nyilvántartott tanyásingatlan a festési munkálatait.

A fentiekben részletezett bizonyítékok cáfolatára nem alkalmas a fellebbezésben hivatkozott **(személy 10. neve)** vallomása, aki részletes ismeretekkel a felek viszonyát illetően saját előadása szerint sem rendelkezik. Vallomása a per érdemét érintő értékelhető nyilatkozatot nem tartalmaz.

Oszlja az ítéletábra az elsőfokú bíróságnak az életközösség időtartamát illetően elfoglalt álláspontját is. Az alperes testvérének, **(személy 3. neve)**nak vallomása megerősíti a felperes azon előadását, miszerint már 1990-től kezdődően együtt éltek az alperes édesanyjának **(település 1. neve, ingatlan címe)** utcai lakásában. Az egy lakásban való együttlakás feltételezi a közös gazdálkodást, különös tekintettel a később, különböző vállalkozásokban megnyilvánuló gazdasági együttműködésre is. Olyan peradat, amely a közös betéti társaság megalapítását megelőző elkülönült gazdálkodásra utalna, nem áll rendelkezésre. Az alperes sógornőjének, **(személy 14. neve)**nek a vallomása azt támasztja alá, hogy az életközösség kezdeti időszakában a vállalkozás létrehozását megelőzően a felek az alperes édesanyja támogatásával folytatták együttélésüket. Az érdektelen tanúk **((személy 11. neve), (személy 2. neve))** vallomásukban ugyancsak cáfolják azt az alperesi előadást, miszerint a felperessel csupán 2000. évtől kezdődően éltek közös háztartásban az **(település 1. neve, ingatlan címe)** utcai lakásban.

Az életközösség 2003-ban történt megszakadása ellen szól, hogy a felek - nem vitatottan - 2005., vagy 2006. évben az alperes egyik unokahúgának esküvőjén együtt jelentek meg, továbbá 2005. augusztusában együtt nyaraltak külföldön (47/F/1. alatt csatolt képeslap). Perdöntő jelentősége van annak, hogy az alperes az ellene a Szegedi Városi Bíróság előtt 7.B.1714/2004. szám alatt folyamatban volt büntetőeljárásban a 2007. október 15. napján tartott tárgyaláson készült 11. sorszámú jegyzőkönyvben rögzítetten a felperes élettársának vallotta magát. Tény, hogy ugyanezen jegyzőkönyvben a felperes szintén ellentétes tartalmú nyilatkozatot tett a perbelihez képest vagyoni helyzetét illetően, magát vagyontalannak mondva, kétségtelen azonban, hogy ehhez az adott büntetőeljárásban érdeke fűződött, míg az alperes részéről nincs okszerű magyarázata annak, hogy magát a felperes élettársának nevezze, amennyiben ez nem felelt meg a tényleges helyzetnek.

Az alperes az **(település 2. neve, körzetnek a száma) (ingatlan 1. hrsz.-a)** számú tanyát - amelyet jelenleg is a felperes használ - 2005. VI. hó 15. napján vásárolta. E tény ugyancsak ellentmond az életközösség 2003-ban történő megszakadásának, nincs ugyanis okszerű magyarázata annak, ha a felek között a kapcsolat már az említett időpontban megszakadt és viszonyuk ezt követően megromlott, miért biztosított az alperes lehetőséget a tulajdonát képező ingatlanban arra, hogy a felperes ott minden ellenszolgáltatás nélkül lakjon, illetve a földet használja. Mindezen túl az életközösség 2008. évi megszakadását támasztja alá **(tanú 19. neve)** tanú vallomása, aki a gazdasági társaság részére 2008. évben végzett fuvarozási tevékenységre a megrendelést a felperestől kapta.

A Ptk. 578/G. § (1) bekezdése alapján az élettársak együttélésük alatt a szerzésben való közreműködésük arányában szereznek közös tulajdont. Ha a közreműködés aránya nem állapítható meg, azt azonos mértékűnek kell tekinteni. Az ítéltábla a közreműködés arányát illetően is osztja az elsőfokú bíróság álláspontját. A szerzési arány meghatározásának alapjául csak konkrét, kézzelfogható adatok szolgálhatnak. A szerzési arány meghatározásakor az életközösség egészének időtartamára nézve fel kell mérni a felek jövedelmi viszonyait, továbbá azt, hogy a szerzésben melyik fél milyen arányban vett részt. Az elsőfokú bíróság a peradatok helyes mérlegelésével tekintette a felek szerzési arányát azonos mértékűnek. A bizonyítás a tekintetben, hogy a közreműködésének aránya az 50 %-ot meghaladta, a Pp. 164. § (1) bekezdése alapján az alperest terhelte, erre vonatkozó bizonyíték azonban nem áll rendelkezésre.

A kifejtettekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét - az indokolás fentiek szerinti kiegészítésével - a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a pervesztes alperest a felperes jogi képviselőjével felmerült és a 32/2003. (VIII.22.) IM. rendelet alapján megállapított jogi képviselőjével felmerült másodfokú perköltségnek, továbbá az Itv. 74. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó 6/1986. (VI.26.) IM. rendelet 13. § (1) bekezdése és 15. § (1) bekezdése alapján a személyes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt és az Itv.39. § c) pontja alapján megállapított másodfokú eljárási illeték megfizetésére.

S z e g e d , 2011. január 5.

Dr.Szeghő Katalin sk.
a tanács elnöke

Zanócné dr. Ocskó Erzsébet sk.
előadó bíró

. Hámori Attila sk.
táblabíró

